

De loting in detail

Een loting is een **anonieme trekking** uit een groep. In dit geval is dat de Mechelse bevolking.

Het burgerpanel mag niet zomaar een groep van 50 Mechelaars zijn. De groep moet de diversiteit van onze stad weergeven. Zo kan het burgerpanel niet bestaan uit 45 mannen ouder dan 60 jaar, of uit 40 mensen die in dezelfde buurt wonen. Hoe kunnen we een diverse groep samenstellen en toch zorgen dat alles volgens 'het lot' gebeurt? Hiervoor werken we in twee stappen.

Stap 1

We trekken **willekeurig 5000 Mechelaars** uit het bevolkingsregister. Zij zijn 16 jaar of ouder. Hen nodigen we uit om zich kandidaat te stellen voor het burgerpanel.

447 Mechelaars reageerden op onze uitnodiging en stelden zich kandidaat. Dat lijkt misschien weinig (9 % van alle 5000 Mechelaars die we uitnodigden). Maar het is hoog vergeleken met de respons op andere burgerpanels. Tot nu toe lag de respons op zo'n initiatieven op stedelijk niveau op 3 tot 5 procent.

Stap 2

Om tot een groep van 50 Mechelaars te komen, zouden we opnieuw willekeurig 50 namen uit die 447 kandidaten kunnen trekken. Maar dan houden we geen rekening met de diversiteit van de groep. Stel dat er heel veel oudere vrouwen kandidaat zijn. Als je dan gewoon uit die groep trekt, zullen er veel oudere vrouwen in het burgerpanel zitten. Om dit te voorkomen werken we met categorieën.

Bepalen van categorieën

Eerst bepalen we waarin het burgerpanel divers moet zijn. Zo moet er een goede verdeling zijn naar geslacht, leeftijd, opleiding, herkomst en woonplaats.

Vervolgens kijken we hoe die groepen in de Mechelse of Vlaamse bevolking verdeeld zijn. Die verdeling brengen we in het burgerpanel. Dat zie je in de tabel helemaal onderaan. Zo zie je bijvoorbeeld dat ongeveer een kwart van de Mechelaars in Mechelen-Zuid woont. In het burgerpanel moet dus ook ongeveer een kwart van de deelnemers uit die wijk komen. Dat zijn er 12 op 50.

De deelnemers die zich kandidaat stelden, gaven ons deze gegevens. Sommige gegevens haalden we uit het bevolkingsregister.

Anonieme lijst

Om dan 'blind' te kunnen trekken maken we een lijst (in excel bijvoorbeeld) waar iedereen een nummer heeft i.p.v. een naam. De gevraagde persoonsgegevens staan eraast: geslacht, leeftijd, opleiding, herkomst en woonplaats.

Vervolgens verdeelt een computerprogramma de lijst per kenmerk. Het trekt willekeurig het aantal mensen dat we voor dat kenmerk gevraagd hebben. Zo verdeelt het bijvoorbeeld alle 447 per wijk om dan willekeurig 12 mensen uit Mechelen-Zuid aan te duiden. Dit gebeurt voor alle kenmerken.

Het programma trekt mensen willekeurig één voor één, te beginnen met iemand uit de categorie die het minst vertegenwoordigd is (bijvoorbeeld een leeftijdscategorie die minder vertegenwoordigd is in vergelijking met andere leeftijdsgroepen). Het computerprogramma past iedere keer aan welke categorieën dan al 'vol' zitten. Het blijft trekken tot de 50 kenmerken exact de nodige aantallen hebben.

De 447 kandidaten voor het burgerpanel zijn divers genoeg om de verschillende quota voor het burgerpanel te halen.

Open-source computerprogramma

Omdat de loting best complex is voor vijf verschillende kenmerken tegelijk, wordt het computerprogramma R gebruikt. Dat is volledig open-source. Iedereen die het gebruikt, kan het programma zien dat er achter zit. Ondanks dat het dus met een computer gebeurt, is de loting volledig transparant.

Het algoritme voor deze loting is gemaakt door Yves Dejaeghere, coördinator van de G-1000.

De gebruikte categorieën

	aandeel in bevolking	quota burgerpanel
Geslacht		

M	48,7	24
V	51,3	26
Totaal	100	50
Wijk/dorp		
Mechelen-Noord	28,4	14
Mechelen-Zuid	24,3	12
Centrum	23,9	12
Rand	23,4	12
Totaal	100	50
Leeftijd		
16-30	23,7	12
31-50	33,5	17
51+	42,8	21
Totaal	100	50
Opleiding		
geen of basisonderwijs	20	10
middelbaar onderwijs	40	20
hoger onderwijs	40	20
<i>Sommige kandidaten zijn student, maar omdat we geen gegevens hebben hierover hebben we alle -18-jarigen onder 'middelbaar onderwijs' gebracht en alle +18-jarige studenten onder 'hoger onderwijs'.</i>		
Totaal	100	50
Herkomst		
Belgisch	66,3	33
Europees	9,4	5
Maghreb	14,3	7
Andere	10	5

---

totaal	100	50
--------	-----	----

